

Hanna Vseviiov
Hanna.Vseviiov@sm.ee

Meie 16.01.2025 nr 3-23/581

Päring plaanilist välisravi vajavate patsientide transpordi ja majutuse riikliku rahastamise võimaluste kohta

Lugupeetud Hanna Vseviiov

Aastas vajab ligikaudu 70 patsienti tervishoiuteenuseid välisriigis põhjusel, et Eestis on ravivõimalused ammendunud. Enamasti on nendel juhtudel tegemist patsientidega, kelle haigus on harva esinev ja seetõttu puudub Eestis kompetents või tehniline valmisolek nende raviks või diagnostikaks. Plaanilise välisravi eeloa väljastamisele eelneb põhjalik menetlus patsiendi ravivõimaluste osas Eestis. Sarnaselt Eestis ravitavate patsientidega, tasub Tervisekassa eeloa saanute tervishoiuteenuste osutamise kaasnemisega kaasnevad meditsiinilised kulud.

Kuivõrd välisriiki reisimine ja seal patsiendile vajalike tervishoiuteenuste osutamise ajal elamine toob peredele kaasa ootamatuid kulutusi, palume Sotsiaalministeeriumil (edaspidi *SOM*) leida võimalusi nende patsientide ja vajadusel nende saatjate kulutuste hüvitamiseks.

Välisriigis ravi vajavate patsientide arvu aastas ei ole võimalik ette näha (küll saab siiski vaadata statistilist keskmist läbi aastate), lisaks on teadmata kui mitu visiiti patsiendil välisriiki ravi jooksul on vaja teha. Mõned patsiendid jäävad välisriigis järelkontrollides või järelravil käima tõenäoliselt oma elu lõpuni, mõnedel koosneb ravitsükkel ühest või mitmest visiidist aasta jooksul.

Lisamõttekohana palume kaaluda, kas lisaks transpordile saaks võimaldada ka majutuskulude katmist. Majutuskulude suurus sõltub sellest, kui kaua patsient/pere ravi tõttu välisriigis peab viibima ning millises majutusasutuses seda tehakse. Kui patsient on ravi jooksul hospitaliseeritud, siis majutuskulu puudub, küll on see aga patsienti saatval inimesel.

Tervisekassa kindlustatute puhul järgime patsientide võrdse kohtlemise printsiipi – Eesti piires ei tasu Tervisekassa nt Võrust Tallinna mineva patsiendi transpordi- ja elamiskulusid. Tervisekassa tasub patsiendi transpordi eest tervishoiuteenuste loetelus sätestatud hindade alusel (nt meditsiiniline lennutransport, vedu helikopteriga, kiirabi) juhul, kui selleks on meditsiiniline näidustus. Samas kulutuste erinevus Eestis reisimisel ja välisriiki reisimisel on väga suur.

Kuivõrd tervishoiuteenusteks mõeldud eelarvest ega ka seadusest tulenevalt ei ole võimalik rahastada patsientide transporti ja majutust, siis palume avada arutelu patsientide kulutuste kompenseerimismehhanismide väljatöötamiseks omavalitsuste/sotsiaalhoolekande vahenditest. Siiani on välisravi vajavate laste perekondi suurel määral aidanud Lastefond, kogudes selleks raha

avaliku annetuskampaania käigus. Lastefondil on aga soov aidata ka neid patsiente, kes vajavad ravi, ravimeid või meditsiinilisi lisatarvikuid, mille eest Tervisekassa ei saa seadusest tulenevalt tasuda. Lastefondil jääks rohkem võimalusi aidata patsiente, kui saab transpordikulude osa suunata sotsiaalhoolekandele. Täiskasvanute osas puudub teadmine, kas ja mil määral fondid neid on toetanud.

Inimestel on sotsiaalhoolekande seadusest tulenevalt võimalused abi saada. Tervisekassal puudub teadmine, kas välisravi vajavad patsiendid või nende perekonnad on abi saamiseks pöördunud omavalitsuse või sotsiaalhoolekande poole ja kas nad on sealt ka abi saanud. See paneb patsiendid ebavõrdsesse olukorda – hakkajamad pöördujad võivad olla abi saanud mitmest kohast, kuid tagasihoidlikumad püüavad ise hakkama saada ja kannavad kokkuvõttes kõik kulud ise.

Parema ülevaate saamiseks, järelvalve ning süsteemsema ja õiglasema lähenemise tagamiseks oleks vajalik SOM-i kaasabil kujundada riiklik seisukoht võimaluste kohta ning see selgelt ühiskonnale kommunikeerida:

- Kas, kes ja millistel alustel kõigile abivajajatele toetust jagada saab;
- Kas ja mil määral rakendada erinevaid kitsendusi transpordi/majutuse eest tasumisel (nt ainult lastele, kohustuslik omaosalus, piirmäärad, kellel võimaldatakse suunduda hooldajana lapspatsiendiga koos välisriiki);
- Transpordi/majutuse organiseerimine ja kuidas reguleerida kulude järelvalve – kes ostab piletid, teeb broneeringud, millises hinnaklassis jne.

Tagasisidet ootama jäädes

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maivi Parv
Juhatuse liige